
Arkivsak-dok. 25/00029-35
Saksbehandler Stig Alfred Eikeland

Saksgang	Møtedato	
Viltutvalget	11.06.2026	12/26

Saksframlegg

Rådyrforvaltning i Farsund kommune

Kommunedirektørens innstilling:

Viltutvalget vedtar prinsipp for forvaltning av rådyr slik det er listet under konklusjonen i denne saken.

Vedlegg

Saken kort fortalt

1 Viltutvalget vedtok den 13.05.2026 sak 6/26

«Viltutvalget i Farsund kommune ber administrasjonen gå i dialog med kommunens ettersøksgruppe for å lage en plan med mål om kraftig reduksjon av rådyrbestanden i urbane strøk. Det settes fokus på dyrevelferd – som beskrevet i utredningen under. Utvalget ber om at ordningen starter som et forsøk på og i områdene rundt Varbakk.»

I samme møte

Ble det stilt følgende spørsmål:

1. *Til neste møte ønsker jeg at det kommer opp en sak om viltnemnda, medlemmer skal behandle skadedyrs søknader og ekstra tildelinger av dyr, da jeg synes den praksis som*

har foregått de 2 siste år, ikke er ifølge praksis viltnemnda har vedtatt og fulgt de siste 10-15 år.

Utvalgsleder sitt svar:

1. Utvalgsleder støtter at det fremmes en sak til neste møte om prinsipper for forvaltning av rådyr.

Da de to spørsmålene henger sammen svares disse i samme sak.

Bakgrunn

Kommunedirektøren har delegert myndighet til å forvalte rådyr i samsvar med hjorteviltforskriften. Myndigheten omfatter blant annet å godkjenne og endre vald, gi dispensasjon fra minsteareal og tildele fellingstillatelser for hvert av kommunens 158 rådyrvald. I 2026 ble det levert rapport fra 125 vald. 25 vald har rapportert at de ikke har felt rådyr.

JAKTÅR †	FELTE HANNKALVER †	FELTE HUNNKALVER †	FELTE ELDRE HANNER †	FELTE ELDRE HUNNER †	TILDELT TOTALT †	FELTE TOTALT †
2021	55	47	154	71	681	327
2022	46	42	130	65	670	283
2023	42	32	112	55	676	241
2024	61	37	162	57	711	317
2025	73	46	142	64	683	325

Figure 1 viser oversikt over felte rådyr i Farsund kommune i 2021 til 2025

I 2025 ble det gitt følgende økte tildelinger etter hjorteviltforskriftens forskrift §7:

Valdnummer	Valdnavn	Ordinær kvote	Økt kvote	Faktisk skutt
4206V0055	Øen-Bjørnestad vald	7	10	8
4206V0052	Sudland	4	8	3
4206V0156	Kråkenes/Buland/Mosvold	6	13	9
4206V0097	Kjørrefjordskogen	2	4	4
4206V0216	Tjørve	3	6	4
4206V200	Hellvik	2	4	4
4206V0218	Knivslund rådyrvald	2	4	2
4206V0029	Kjørrefjord rådyrvald	5	10	9
Sum		31	59	43

Tildeling er gjort ut fra søknad og en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle. Fler av søknadene har i utgangspunktet vært søknad om skadefelling. Etter veiledning har det i de fleste tilfellene blitt enighet med søker om å heller søke om økt kvote i ordinær jakt.

I 2025 ble det tildelt skadefelling av en rådyrbukk som gjorde store skader like før den ordinære bukkejakta. Saker om skadefelling av rådyr behandles etter naturmangfoldloven § 18.

Minsteareal for rådyr har i praksis blitt behandlet politisk i forbindelse med revisjon av minsteareal for hjort og elg.

Etter endt jakt mottar administrasjonen fellingsrapportene. Disse registreres og rapporteres videre til Statistisk sentralbyrå (SSB).

Arbeidet med opprettelse og endring av vald er ressurskrevende. En endringsøknad vil ofte bety at man må endre grenser for tilliggende vald både ved oppdatering av kart og ved vedtak om endringer i potensielt flere tilliggende areal. Over flere år er det gjort endringer som i sagens system er krevende å spore tilbake. Til tross for et omfattende arbeid er det god kontroll på arealer for godkjente vald.

Vurdering

Tildeling av kvoter fastsettes med utgangspunkt i vedtatt minsteareal, og er delegert til administrasjonen som en del av den løpende forvaltningen av rådyr. Dette skjer i tråd med hjorteviltforskriften. Minstearealet er satt til 300 dekar, og etter administrasjonens vurdering legger dette til rette for en forsvarlig avskyting basert på gjennomsnittlig bestand i kommunen.

Fravik fra minsteareal er benytter enkelte områder der bestanden er betydelig høyere enn gjennomsnittet. I slike områder er minstearealet tidligere blitt fraveket ved at det er tildelt tilleggskvote i forbindelse med ordinær kvotetildeling før 15. juni. Fra og med 2023 ble praksisen endret slik at søknader om økt kvote behandles konkret i hvert enkelt tilfelle. I mange saker har økt kvote under ordinær jakt blitt benyttet som tiltak i stedet for skadefelling. Økt kvote vurderes som et mindre inngripende tiltak enn skadefelling, og skadefelling benyttes derfor kun unntaksvis.

Tilleggskvote gis kun der det foreligger et faglig grunnlag som tilsier at bestanden er for høy.

Selv om saksbehandlingstiden er kort, er vurderingene som ligger til grunn for vedtakene grundige og basert på tilgjengelig kunnskap om bestand og skadeomfang.

Viltutvalget har bedt om en gjennomgang av administrasjonens rutiner for rådyrforvaltning. Administrasjonen anbefaler i hovedsak å videreføre dagens praksis, men med tydeligere retningslinjer i tråd med signalene fra viltutvalget. Retningslinjene fremgår av konklusjonen nedenfor.

I den konkrete saken der innbyggere opplever høy tetthet av rådyr i bykjernen, og hvor det er levert underskrifter som støtter dette synet, vises det til tidligere sak samt søknad om skadefelling på Helvik.

Administrasjonen har gjennomført møte med kommunens fallviltjegere og representanter fra valdet 4206V0095 Lunde m.fl. ved Tore Buck. I møtet ble det besluttet at valdet kan tildeles økt kvote med bakgrunn i redusert minsteareal.

Forrige sesong ble det felt kun 4 rådyr på Lunde, og det ble da ikke tildelt ekstra dyr. I valdet 4206V0156 Kråkenes/Buland/Mosvold ved Bernt Arild Belland ble det felt 9 av 13 tildelte dyr etter at det ble gitt ekstra kvote. Belland har signalisert ønske om en høyere kvote i 2026.

På bakgrunn av dialogen er det igangsatt arbeid med å slå sammen disse og flere tilgrensende vald, med sikte på å kunne søke kvotefri jakt. Jf. hjorteviltforskriften §20 annet ledd:

Rådyrvald som disponerer et tellende areal på minimum 20 ganger minstearealet eller minst 10 000 dekar kan etter søknad tildeles fellingstillatelsen for rådyr som kvotefri jakt. Før kvotefri jakt på rådyr tildeles kan kommunen kreve at jaktrettshaver utarbeider en avskytingsplan.

Dersom det oppstår behov for felling av rådyr utenfor godkjente vald, anbefaler administrasjonen at dette utføres av kommunens godkjente fallviltjegere. Slik felling vil kreve vedtak om skadefelling, som skal praktiseres strengt.

Økonomiske konsekvenser

Dersom dagens praksis videreføres, vil administrasjonen kunne håndtere saksbehandlingen innenfor eksisterende kapasitet. Dersom det innføres krav om politisk behandling av skadefelling og ekstra tildeling etter hjorteviltforskriften § 7, vil dette kreve økte ressurser og forvaltningen vil ikke kunne håndteres innen dagens budsjett. Administrasjonen vurderer at ressursbruken rovdyrforvaltning allerede representerer, langt overgår nytteverdien den enkelte borgen i Farsund kommune sitter igjen med.

Konsekvenser for barn og unge

Ingen.

Konsekvenser for klima og miljø

Ingen.

Konsekvenser for folkehelse

En for høy bestand av rådyr i tettbygde strøk kan bidra til økt forekomst av flåttbårne sykdommer og annen smitte som følger av høy dyretetthet.

Konklusjon

Følgende prinsipper legges til grunn for forvaltningen:

- Fastsetting av kvoter skal fortsatt ta utgangspunkt i vedtatt minsteareal, som nå er 300 dekar.
- Tilleggskvote etter hjorteviltforskriften § 7 skal benyttes som hovedvirkemiddel i områder der bestanden lokalt vurderes som for høy.
- Vald som ligger nær tettbygde strøk, og som av administrasjonen vurderer å ha en for høy bestand av rådyr, skal som hovedregel tildeles ekstra kvote med bakgrunn i hjorteviltforskriften § 7.
- Ekstra kvote kan reduseres eller avslås dersom valdet ikke har utnyttet tildelt kvote foregående år.
- Skadefelling skal være et unntakstiltak, og skal kun benyttes der ordinær jakt og økt kvote ikke er tilstrekkelig eller hensiktsmessig. En mer aktiv bruk av tilleggskvote vil i de fleste tilfeller gjøre skadefelling unødvendig.
- Felling utenfor godkjente vald skal som hovedregel utføres av kommunens godkjente fallviltjegere og krever særskilt vedtak om skadefelling.
- Administrasjonen kan stille krav om at det leveres fellingsrapport som grunnlag for tildeling av kvote påfølgende år.
- Samordning og sammenslåing av vald bør legges til rette for å sikre en mer helhetlig og effektiv bestandsforvaltning, herunder mulighet for frikvote.

Denne praksisen vurderes som faglig forsvarlig, målrettet og i tråd med gjeldende regelverk, samtidig som den gir nødvendig fleksibilitet til å håndtere lokale utfordringer. Administrasjonen anbefaler å gjennomføre ovenstående praksis for rådyrforvaltning. Dagens delegasjonsreglement foreslås ikke endret.